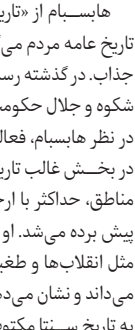

تاریخ مردم عادی

● اریک هابسبام، مورخ و متفکر مارکسیست بریتانیایی، در کنار مورخان مارکسیست انگلستان و جریان موسوم به مکتب آتال نقشی مهم در تاریخ‌نگاری طبقاتی و اجتماعی داشته است. هابسبام در ایران نیز مورخ و متفکری کاملاً شناخته‌شده است و برخی از مهم‌ترین آثارش به فارسی ترجمه‌شده‌اند: «عصر انقلاب»، «عصر سرمایه»، «عصر امپراطوری»، «عصر نهایت‌ها»، «صنعت و امپراطوری»، «جهان در آستانه قرن بیست‌ویکم» و … به‌تازگی نشر لاهیتا یکی دیگر از مهم‌ترین آثار او را به ترجمه حسن مرتضوی منتشر کرده است: «درباره تاریخ». این کتاب مجموعه‌مقالاتی است که هابسبام در سال ۱۹۹۷ درباره نظر مورخان و پژوهشگران نسبت به گذشته منتشر کرد و در آن به بررسی و ارزیابی انتقادی گرایش‌های گوناگون تاریخی، سبک‌ها و دخالت‌گری‌ها در مباحث مختلف مثل پست‌مدرنیسم و تاریخ اقتصادسنجانه پرداخت. او در مقالات این کتاب به گونه‌ای خاص از تاریخ می‌پردازد و بر این باور است که همه مورخان باید با این مسائل اساسی و بنیادین مواجه شوند. همچنین در این کتاب درباره تفسیری تاریخی می‌نویسد. اگرچه هر یک از مقاله‌های کتاب را می‌توان به صورت مستقل خواند، کاملاً با یکدیگر مرتبط‌اند.

هابسبام انسان‌ها را به ماهی‌هایی درون آب تشبیه می‌کند که در گذشته شناورند و گریزی از آن نخواهند داشت. ولی شیوه‌های زندگی ما و حرکت در این محیط را مستلزم واکاوی و بحث می‌داند. در بخش اعظم گذشته انسان فرض این بود که تاریخ می‌تواند به ما بگوید جامعه، هر جامعه‌ای، چگونه باید عمل کند. به عبارت دیگر، گذشته الگویی بود برای حال و آینده. در نظر هابسام در چنین شرایطی تاریخ «به‌معنای دقیق کلمه، اقتداری است به نفع حال». او نشان می‌دهد که چگونه «اگر ح‌ال در معنای معینی رضایت‌بخش نباشد، گذشته مدلی برای بازسازی آن در شکلی رضایت‌بخش فراهم می‌آورد». به‌این‌صورت که روزهای گذشته که روزهای خوش گذشته تعریف می‌شد و هنوز هم اغلب چنین تعریف می‌شود به نقطه‌ای بدل می‌شود که جامعه باید به آن رجعت کند. مع‌الوصف، امروزه موقعیت‌های زیادی برای بازگشت به گذشته به معنای دقیق کلمه میسر و حتی ممکن نیست. هابسام می‌نویسد: «بازگشت به گذشته بازگشت به چیزی است چنان دور که پس از سده‌ها نسیان باید بازسازی شود، بازسازی و نوزایی عهد کلاسیک یا به احتمال زیاد بازگشت به چیزی است که هرگز وجود نداشته، اما برای این مقصود ابداع شده است».

درباره‌تاریخ اریک هابسبام ترجمه: حسن مرتضوی ناشر: لاهیتا چاپ اول: ۱۳۹۸ قیمت: ۵۶۰۰۰ تومان

هابسبام از «تاریخ مردم عادی»، «تاریخ اعماق، یا تاریخ عامه مردم می‌گوید که هم دشوار است و هم جذاب. در گذشته رسم بر این بود که از تاریخ برای بیان شکوه و جلال حکومت‌ها و فرمانروایان استفاده شود. در نظر هابسام، فعالیت عملی سیاست طبقه حاکم در بخش غالب تاریخ تا اواخر قرن نوزدهم و در اکثر مناطق، حاکم را راجعاتی گاهویی‌گاه به توده مردم پیش برده می‌شد. او این امر را جز در شرایط استثنایی مثل انقلاب‌ها و بغیان‌های بزرگ اجتماعی مسلم می‌داند و نشان می‌دهد تاریخ مردم عادی فقط زمانی به تاریخ سئنا مکتوب، یعنی تاریخ تصمیم‌گیری‌ها و رویدادهای سیاسی بزرگ، مربوط می‌شود یا بخشی از آن را شکل می‌دهد که مردم عادی به عاملی ثابت در چنین تصمیم‌ها و رویدادهایی بدل شده باشند. طبق روایت و تحلیل هابسبام تا عصر انقلاب‌های کبیر در اواخر قرن مجدهم این روند آغاز نشد. بنابراین «تاریخ مردم عادی» به‌عنوان حوزه‌ای خاص برای مطالعه و تحقیق تا تاریخ جنبش‌های توده‌ای در قرن هجدهم آغاز می‌شود. البته هابسبام پیشرفت واقعی در مطالعه بر روی «تاریخ مردم عادی» را به اواسط دهه ۱۹۵۰ برمی‌گرداند، یعنی زمانی که این امکان برای مارکسیسم فراهم بود تا در قبال آن ادای دین کند. در نظر او «تاریخ مردم عادی» می‌تواند با هر خاستگاه و مشکلات اولیه‌ای که جریان افتاده باشد و با نگاه رو به پس، به تدریج مردم، نه‌انتهای با بازنگری در گذشته، به آن اهمیت سیاسی داده می‌شود که هرگز نداشت، بلکه به‌گونه‌ای عام‌تر به ابعاد ناشناخته گذشته نیز پرداخته می‌شود.

هابسبام «تاریخ مردم عادی» را با بخش عمده تاریخ سنتی متفاوت می‌داند، چراکه هیچ مجموعه حاضرواماده‌ای درباره آن وجود ندارد. از سبوی دیگر برخی از انواع مواد و مصالح مربوط به تاریخ زندگی مردم عادی را هنوز به اندازه کافی محرک تفکر روشن‌گرانه نمی‌داند. تاریخ شفاهی مثال خوبی برای این مسئله است. ازاین‌رو، یکی از وظایف مورخان این حوزه را تبیین زندگی و افکار مردم عادی می‌داند. به همین اندازه نیز مشکل حاضر مورخان این حوزه را زدودن فرض‌های کسائی می‌داند که می‌پردازند هم فاکت‌ها را می‌شناسند و هم راه‌حل‌ها را و نیز می‌کوشند آنها را بر مردم تحمیل کنند. او تأکید دارد مورخان باید کشف کنند که مردم واقعی چه خواستی از یک جامعه خوب یا حتی مداراپذیر و نیز چه نیازی به چنین جامعه‌ای داشتند.

گروه اندیشه: سابقه تشکیل اولین دولت رفاه اجتماعی در غرب به اتو فون بیسمارک، «صدراعظم پلادین» آلمان در اواخر دهه ۱۸۷۰ برمی‌گردد که در واقع تلاشی بود برای مقابله با نقش مارکس در جنبش کارگری اروپا و پیشگیری از وقوع انقلاب. او با تصویب اولین قانون کار، قوانین تأمین اجتماعی ازکارافتادی، بازنشستگی و حوادث ناشی از کار در آلمان وضع کرد. بیسمارک هم‌زمان با ارائه این خدمات اجتماعی، با تصویب «قانون سوسیالیست‌ها» به محدودکردن فعالیت‌های جنبش کارگری و پیگرد رهبران آن پرداخت. این تحول سپس در دیگر کشورهای اروپایی

گسترش یافت. در ایران نیز اولین بار بحث ارائه خدمات اجتماعی به لایه‌های پایینی جامعه در زمان تصویب قانون اساسی مشروطه درگرفت و سپس با تشکیل دولت-ملت مدرن توسط رضاخان در اوایل دهه ۱۳۰۰ اجرایی شد. در سیاست‌های «توسعه‌گرا» رابطه خدمات رفاهی و وضعیت سیاسی رابطه‌ای است پیچیده و چندوجهی که در آن سیاست‌های اجتماعی و سازمان‌های رفاهی هم علت و هم معلول تغییرات اجتماعی و سیاسی هستند. کتاب «انقلاب اجتماعی؛ سیاست و دولت رفاه در ایران» نوشته کوان هریس از این زاویه به تاریخ سیاست‌گذاری اجتماعی در ایران می‌پردازد. هریس مدرس جامعه‌شناسی در دانشگاه کالیفرنیا است و حوزه تخصصی او، توسعه و سیاست‌های اجتماعی در کشورهای جنوبی جهان است. این کتاب در سال ۲۰۱۷ چاپ شد و به‌تازگی با ترجمه محمدرضا فدایی در نشر شیرازه منتشر شده است. مراد تقفی در معرفی کتاب می‌نویسد: «کارکرد سیاست‌گذاری اجتماعی در جلب پشتیبانی برخی گروه‌های اجتماعی از دولت و پیشگیری از تبدیل گروه‌های دیگر به نیروهای متخاصم، امری پذیرفته‌شده است. آنچه کمتر شناخته شده است، تبعات اجتماعی و سیاسی این سیاست‌گذاری‌هاست. به عبارت دیگر، اینکه هدف تمامی دولت‌ها در اتخاذ سیاست‌های اجتماعی و رفاهی همواره ایجاد ثبات در چارچوب یک نظام سیاسی مشخص است، بدین معنا نیست که افراد و اقشار اجتماعی‌ای که از فرصت به دست آمده توسط این سیاست‌ها بهره برده‌اند، همواره به همان سمت‌وسویی خواهند رفت که دولت‌ها در آغاز کار مشخص کرده بودند. کتاب حاضر، مروری است بر تاریخ سیاست‌گذاری اجتماعی و رفاهی در ایران از هنگام تأسیس حکومت پهلوی تا امروز و تبعات خواسته و ناخواسته آن بر تحولات اجتماعی و سیاسی کشور».

نویسنده برای تدوین روایتی تاریخی، مجموعه گسترده‌ای از داده‌های اولیه را گردآوری کرده است: «مصاحبه با مقامات فعلی و سابق وزارت کار، رفاه و مسکن، مصاحبه با مدیران حوزه سیاست‌های اجتماعی در نهادهای رفاهی مانند کمیته امداد، شبکه خدمات درمانی اولیه و مشاهده تأمین اجتماعی، رجوع به کتابخانه‌های دولتی و دانشگاهی ایران، مصاحبه با اساتید ایرانی علوم اجتماعی، مراجعه به روزنامه‌ها و مجله‌های فارسی در حوزه سیاست‌های رفاهی و اقتصادی، صدها گفت‌وگو با افرادی از مشاغل و لایه‌های اجتماعی مختلف درباره نظام رفاه، مشاهده مشارکتی اعتراضات و گفت‌وگو با مقامات حوزه رفاه در شهرها و روستاهای مختلف.» کوان هریس در مقدمه کتاب می‌نویسد: «نظام رفاه ایران به دلایل مختلف ژئوپلیتیک و ایدئولوژیک میچ‌گاه موضوع تحلیلی نظام‌مند و ژرف از جمله از سوی پژوهشگران داخل ایران نبوده است. تکیه‌گاه من در کتاب حاضر چند سفر پژوهشی بین سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ است از جمله پژوهشی میدانی در یک دوره دوازده‌ماهه از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۸۹. اگرچه تکوین سیاست‌های اجتماعی ایران در نیمه اول سده بیست را نیز بررسی می‌کنم اما تمرکز در این دوره بر سیاست‌های عصر پهلوی از سال ۱۳۳۲ به بعد است. هدف از این کار مقایسه موجه این دو حکومت توسعه‌گرای متوالی در قایی تاریخی است. بله دوره پیش و پس از انقلاب از هم جدا نیستند اما من همسو با روش جفری هیود جامعه‌شناس آمریکایی در تحلیل تاریخی تک‌کشورها، نظام رفاه این دو دوره را بررسی می‌کنم تا رویکرد این دو حکومت در قبال مجموعه مشابهی از مسائل ناشی از توسعه در یک‌بکام» (ص ۴۲).

دولت اجتماعی از آغاز تا امروز

کتاب «انقلاب اجتماعی» با شرح زمینه‌ها و چگونگی تأسیس اولین نظام تأمین اجتماعی در ایران آغاز می‌شود. در قانون مشروطه در سال ۱۲۸۵ دولت جدید مکتلف به برقراری «عدالت اجتماعی» شد از جمله اعطای حق رأی عمومی، آزادی بیان، آموزش رایگان، خدمات درمانی رایگان، اصلاحات ارضی، اخذ مالیات بر ثروت، هشت ساعت کار روزانه، خدمت سربازی و زبان واحد در سرتاسر ایران. مجلس جدید در بحبوحه شور انقلابی، نخستین قانون بانزشستگی ایران را با نام «قانون وظایف» در اردیبهشت ۱۲۸۷ تصویب کرد. این

تاریخ

تبار دولت رفاه در ایران

قانون، عائله کارکنان متوفای دولت را شامل می‌شد و بنا بر آن می‌بایست نیمی از حقوق کارکنان متوفی به خانواده آنها پرداخت می‌شد. (ص ۹۶) در سال ۱۳۰۴ مجلس رای به انقراض سلسله قاجار داد و رضا پهلوی را به شاهی برگزید. ایران در دهه ۱۳۱۰ کوبی نهادی را مستقر کرد که در دهه‌های آتی نیز بارها تکرار شد. مشمولان اصلی سیاست‌های اجتماعی رضاشاه عبارت بودند از کارکنان روبه‌رشد بخش دولتی و کارگران صنعت حمل‌ونقل به ویژه کارگران احداث خط راه آهن سراسری ایران. در سال ۱۳۱۰ صندوق بیمه اجتماعی کارگران ساده وزارت راه (متولی احداث راه‌آهن سراسری ایران) ایجاد شد و اولین قوانین مربوط به تأمین حقوق این افراد به تصویب رسید که بر اساس آن کارگرانی که در ساخت راه‌آهن همکاری می‌کردند اگر در زمان کار دچار ازکارافتادی و یا خسارت می‌شدند و یا فوت می‌کردند، می‌توانستند از تسهیلات مساعد استفاده کنند. این صندوق در ۱۳۱۲ تمام کارگران معادن و کارخانجات دولتی را در برگرفت. در سال ۱۳۲۵ اولین قانون کار نوشته شد، در سال ۱۳۲۷ سازمان برنامه و در سال ۱۳۲۸ وزارت کار تأسیس شد. سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران نیز در زمان مصدق تأسیس شد. با اجرای برنامه‌های پنج‌گانه توسعه و اصلاحات ارضی سیاست‌گذاری اجتماعی حکومت پهلوی گسترش پیدا کرد.

نویسنده نشان می‌دهد که مثل اکثر کشورهای با درآمد متوسط، در حکومت پهلوی نیز نظام رفاه دهه‌های ۱۳۳۰ و ۱۳۴۰، «صنف‌گرا و طرده‌گرا» بود و به بخش کوچکی از مردم در بخش اداری و صنعتی از جمله بخش نفت، بیمه‌های اجتماعی سخاوتمندانه ارائه می‌کرد. این خدمات، حالت تعدیل‌یافته تسهیلات رفاهی همه‌جانبه‌ای بود که در دوره‌های مانقه‌آمیز دولت‌سازی انقلاب مشروطه و دولت مصدق تصویب شده بود. حکومت پهلوی گرچه جنبش‌های مخالف چپ و لیبرال را سرکوب می‌کرد اما بعدها از آنها تقلید کرد. این حکومت پس از دهه ۱۳۳۰ پروژه توسعه‌گرای آغاز کرد در وقت می‌کوشید بخش‌های مطرود را مشمول خدمات رفاهی و آموزشی کند اما شکل اداری آن و نگاه محدود نخبکان سیاسی به مدرنیزاسیون، اجرای آن را با مشکل مواجه کرد و از دامنه شمول آن کاست. بخش‌های بزرگی از مردم که از این نظام رفاه محروم بودند به کادرهای سرکنشی که به تازگی در دولت توسعه‌گرای پهلوی نیرومند شده بودند پیوستند و ائتلاف انقلابی سال ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۷ را ساختند. در این دوره هدف سیاست‌گذاری اجتماعی ولت‌مردان معطوف به کارگزاران و کارمندان حکومتی، اصناف، کارگران صنایع بزرگ و شهرنشینان به قصد تثبیت رضایت اجتماعی و دوام سلطنت پهلوی بود اما همین گروه‌ها در نتیجه تحرک صعودی اجتماعی خویش مطالباتی سیاسی و اجتماعی طرح کردند که حکومت پهلوی در برآورده کردن آنها ناتوان بود.

در زمان حکومت پهلوی، سیاست‌های اجتماعی بیشتر به طبقات حرفه‌ای و کارگر رسمی نظر داشت. از نظر نویسنده در پس این امر دو منطق وجود داشت. نخست آنکه فشار گروه‌های منجم از پایین- روشنفکران ملی‌گرا، جنبش‌های چپ، طبقات متوسط روبه‌رشد و کارگران صنعتی- دولت جدید مکتلف به برقراری «عدالت اجتماعی» شد از جمله اعطای حق رأی عمومی، آزادی بیان، آموزش رایگان، خدمات درمانی رایگان، اصلاحات ارضی، اخذ مالیات بر ثروت، هشت ساعت کار روزانه، خدمت سربازی و زبان واحد در سرتاسر ایران. مجلس جدید در بحبوحه شور انقلابی، نخستین قانون بانزشستگی ایران را با نام «قانون وظایف» در اردیبهشت ۱۲۸۷ تصویب کرد. این

تفاوت مهم برمی‌شمارد. در هر دو، پروژه توسعه، بسج گروه‌های اجتماعی جدید را تسهیل کرد و برانگیخت. این دو حرکت به سوی توسعه که وجه مشترک کشورهای با درآمد متوسط بوده، تحرک صعودی، بهبود شرایط زندگی و تغییر نظم سیاسی و فرهنگی را به مطالبه عمومی تبدیل کرد. سبوی این دو حرکت به سوی مدرنیزاسیون، توازن قدرت در جامعه را به هم زد. وجه تفاوت این دو دوره، در رقابت نخبکان و نقش بسیج مردمی است. قبل از انقلاب دایره تنگ نخبکان سیاسی به برنامه‌های رفاه اجتماعی ماهیتی طرده‌گرا داده بود. گرچه این حکومت می‌کوشید از طبقه کوچک حرفه‌ای، کادرهای دولتی وفادار، بسازد اما به بسج مردمی تکیه نداشت. در آن دوره سیاست‌های رفاه اجتماعی پس از تشکل‌های سیاسی چپ‌گرا یا برای مقابله با آنها بسط می‌یافت.

روش مطالب کتاب

پس از مقدمه‌ای کوتاه که ساختار و روش مطالعه کتاب را تشریح می‌کند، فصل اول، تاریخچه تشکیل دولت رفاه در اروپا، نظریات اولیه و متاخر درباره دولت رفاه، دولت رفاه در ایران و کشورهای مختلف و نسبت میان دولت نفتی و دولت رفاه و چارچوب نظری رایج برای تحلیل سیاست در جمهوری اسلامی را می‌کاود و به شرح مفاهیم «تمامیت‌خواهی»، «رانت‌گرایی» و «پوپولیسم» می‌پردازد. نویسنده این سه دیدگاه را که بر ساختار بالا به پایین قدرت دولتی متمرکز است، قادر به تبیین مفهومی نقش بسیج اجتماعی- اعم از ستیزه‌جو یا نه‌ادینه شده- در محدود ساختن حکومت و جهت‌دهی به آن نمی‌داند، اما نظریه‌های ناظر به شکل‌گیری رفاه اجتماعی، تعارض نخبکان، جنبش‌های اجتماعی، اقتصاد سیاسی، ساختار طبقاتی و مرزبندی میان گروه‌های منزلتی را در هم می‌آمیزد. تحلیل غالب آن است که دولت‌های «رانتی» تولیدکننده نفت- سیاست‌های رفاهی را به عنوان رشوه به مردم می‌دهند تا آنها را از مطالبه حقوق شهروندی اجتماعی باز دارند. اما تاریخچه تشکیل دولت رفاه در اروپا و سایر مناطق نشان می‌دهد اجرا و بسط سیاست‌های اجتماعی توسط دولت‌ها موجب تناقض می‌شود. دولت‌ها با بسط رفاه شاید بتوانند موقتاً در برابر چالش‌های اجتماعی بایستند اما سرانجام به قرارداد اجتماعی خود مقید خواهند شد و طبقات اجتماعی جدیداً نیرومند شده دوباره آنها را به چالش خواهند کشید.

پس از بررسی سیاست‌های رفاهی پیش از انقلاب در فصل بعد، نظام رفاه دوگانه در جمهوری اسلامی پس از انقلاب و جنگ در فصل سوم بررسی می‌شود. نویسنده روند سیاست‌گذاری اجتماعی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و نشان می‌دهد که توسعه ایران در بافت کلی ثروت و رفاه در اقتصاد جهان واقع بوده و فراز و فرود مسیر اقتصاد این کشور چندان تفاوتی با اکثر کشورهای با درآمد متوسط در پنج دهه گذشته نداشته است. اما او اعتقاد دارد اگرچه صرف به شاخص‌های درآمدی در ارزیابی توسعه موجب غفلت از تغییرات مهم اجتماعی می‌شود. بعد از انقلاب، در نتیجه نزاع رقیب‌ا برای تصاحب قدرت دولتی و بسیج اجتماعی از پایین، چند نهاد موازی شکل گرفت که با برخی کارکردهای دولتی را در دولت‌های مختلف بعد از انقلاب با بررسی‌های میدانی و مطالعات آماری و نمودارهای مقایسه‌ای تشریح می‌کند و